

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
המחלקה להיסטוריה כללית - תשע"ו

שם הסמינר: אירופה מעבר לים
שם המרצה: ד"ר רות ג'ניאו
בניין דילר, חדר 306
שעת קבלה: יום ב' 14:30-15:15
דוא"ל: rginio@bgu.ac.il

תיאור הסמינר:

סמינר זה עוסק בנושא רחב ביותר עליו נכתבו אין ספור מחקרים. מטרת הסמינר אם כן אינה לתת סקירה היסטורית של המשטרים הקולוניאליים ברחבי העולם אלא לספק לתלמידים את הכלים על מנת שיוכלו לחקור באופן עצמאי סוגיות שונות הקשורות לקולוניאליזם במאות התשע-עשרה והעשרים. בסמסטר א נבחן את תופעת הקולוניאליזם ראשית כחלק מההיסטוריה האירופית ואחר כך נעבור לדון במפגשים הקולוניאליים באזורים השונים בהם התרחשו. ברוב השיעורים בסמסטר נדון במאמר שיהיה במוקד השיעור. המאמר לא יישמש לנו רק כדי להעביר מידע על החומר הנלמד. במהלך השיעור ננתח את המאמר לעומק, נדון בגישה ההיסטוריוגרפית של המחבר/ת, נבחן את המקורות עליהם מתבסס המאמר, את האופן בו מוצגים הטיעונים ונחשוב על גם השאלות שהמאמר לא כיסה. השיעור לא יתקיים כהרצאה אלא כדיון בו כולכם מתבקשים לקחת חלק. **אין להגיע לשיעור בלי לקרוא את המאמר.** במשך הסמסטר נדון גם בשני ספר קריאה וסיפור קצר וננתח יחד מקור ראשוני. בסמסטר ב התלמידים יציגו את נושאי המחקר שלהם בפני הכיתה (לא יינתן פטור מחובה זו בשל שום סיבה). במהלך סמסטר זה נעסוק גם באופן שבו יש לכתוב עבודה סמינריונית.

חובות הסמינר:

1. השתתפות פעילה הכוללת את קריאת החומר השוטף, תרומה לדיון בכיתה, והצגת נושא העבודה הסמינריונית במהלך סמסטר ב' (20 אחוז מהציון. הצגת הנושא בכיתה היא תנאי לקבלת ציון בקורס). למותר לציין שהנוכחות בקורס היא חובה. אין להיעדר יותר משני שיעורים. היעדרויות מעל המותר יגררו הרחקה מהסמינר.
2. תרגיל אמצע קורס (20 אחוז מהציון)
3. עבודה סמינריונית (60 אחוז מהציון)
5. שימו לב שבחומר הקריאה של סמסטר א מופיעים שני ספרי קריאה. יש להשיג את העותקים בזמן ולקרוא את הספרים עד למועד הדיון בהם בסמינר.
6. יש להגיש לי בכתב באמצעות המייל את נושא העבודה שבחרתם עד לשיעור האחרון בסמסטר. בשיעור הראשון שלאחר חופשת הסמסטר יש להגיש לי רשימה ביבליוגרפית התחלתית הכוללת לפחות 10 פריטים (ספרים ומאמרים). מתחת לכל פריט המופיע ברשימה יש לכתוב תיאור קצר שלו (עד שתי שורות). עד לסיום חופשת הפסח יש להגיש ראשי פרקים לעבודה.

תוכנית הסמינר לסמסטר א (ייתכנו שינויים בתוכנית הסמינר)

27.10.15

מבוא לסמינר – גישות מרכזיות בחקר הקולוניאליזם

רות ג'יניאו, הקולוניאליזם האירופי: אידיאולוגיה, מדיניות, התנגדות, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2011, מבוא.

הרעיון הקולוניאלי

3.11.15

משמעותה של המשימה המתרבת

רות ג'יניאו, הקולוניאליזם האירופי: אידיאולוגיה, מדיניות, התנגדות, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2011, פרק ב

Anne Foster, "Opium, the United States and the Civilizing Mission in Colonial South East Asia", *Social History of Alcohol and Drugs*, 24:1, 2010, 6-19.

10.11.15

התערוכות הקולוניאליות: התיאוריה של "המבט האימפריאלי" טימותי מישל, "אוריינטליזם וסדר העולם כתערוכה", ג'מאעה, ה' 100-73

17.11.15

הקולוניאליזם בתרבות האירופית: קולנוע

Ruth Ben-Ghiat, "The Italian Colonial Cinema: Agendas and Audiences", *Modern Italy*, 8:1 (2003), 49-63.

דרור יזהר, "אימפריאליזם בריטי בקולנוע: הסרט התוף (1938), זמנים, 122 (2013), 103-100.

במהלך השיעור נצפה בקטעים מתוך מספר סרטים קולוניאליים

24.11.15

הקולוניאליזם בתרבות האירופית: הויכוח סביב לב החשכה של קונרד ג'וזף קונרד, בלב החשכה

מפגשים קולוניאליים

1.12.15

מקורות לכתיבת היסטוריה קולוניאלית

David Aworawo, "Oral Sources for African History: The Historian's Task in the Twenty First Century", *Lagos Historical Review* 3 (2003), 19-34

8.12.15

מפגשים ראשונים: תנועות מיסיונריות באפריקה בראשית התקופה הקולוניאלית

Steven Kaplan, "The Africanization of Missionary Christianity: History and Typology", *Journal of Religion in Africa*, 16:3 (1986), 166-186.

16.12.15

אלימות קולוניאלית

Michael G. Vann, "Of Pirates, Postcards, and Public Beheading: The Pedagogic Execution in French Colonial Indochina", *Historical Reflections* 36:2 (2010), 39-58

22.12.15

גיוס נתינים קולוניאליים

רות ג'ינאו, "להילחם את מלחמתם של אחרים: חיילים אפריקאים במלחמה העולם הראשונה", היסטוריה, 33

25.12.13

חינוך וקולוניאליזם

Marie Paule Ha, "Symbolic Violence and Colonial Schooling in Indochina", *French Colonial History*, 3 (2003), 101-118

30.12.15

קריאת מקור ראשוני – הדו"ח של סבינו בנושא החינוך

5.1.16

משטרים קולוניאליים וסדר חברתי

Richard Waller, "Rebellious Youth in Colonial Africa", *Journal of African History*, 47:1 (2006), 77-92

12.1.16

הרצאת אורח

19.1.16

ספרות כמקור להבנת הקולוניאליזם

צינואה אצ'בה, מפולת באומאופיה (Things Fall Apart)

אדיצ'ה ציממנדה נגוזי "ההיסטוריונית העקשנית" בתוך: כרוך סביב צווארך